

A KÚRIA
ELNÖKHELYETTESE

2023.EI.IV.H.13.

Magyar Helsinki Bizottság

kmt+request-22536-08c2b60d@kimittud.org

Tárgy: közérdekű adatigénylés

Tisztelt Adatigénylő!

A Kúriához 2023. május 24-én e-mailben előterjesztett közérdekű adatigénylésével összefüggésben az alábbiakról tájékoztatom.

Beadványában arról kér tájékoztatást, hogy:

„a Kúria véleményezte-e »az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló törvénynek« az Igazságügyi Minisztérium által 2023. január 18. napján közzétett tervezetét (elérhető itt: <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/6/67/674/6749f8f4633ec8e09cc1f5558b48c544a3e3a1fe.pdf> a továbbiakban: Tervezet)?

Ha igen, kérem, szíveskedjen elektronikus másolatban megküldeni részemre a Kúria által a Tervezettel kapcsolatban készített szakmai vélemény másolatát.”

Közérdekű adatigénylésével összefüggésben mindenekelőtt utalok arra, hogy Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (3) bekezdése szerint mindenkinek joga van „a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez”. E jog gyakorlásának részletes szabályait az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) tartalmazza, amelynek 1. §-a értelmében e törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása – egyebek mellett – annak érdekében, hogy a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

A közérdekű adat fogalmát az Infotv. 3. § 5. pontja határozza meg oly módon, hogy *közérdekű adat* az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Az Infotv. 27. §-a tartalmazza azokat az esetköröket, amikor a közérdekű adat nem ismerhető meg. Az említett § (6) bekezdése szerint a döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat további jövőbeli döntés megalapozását is szolgálja, vagy az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv *törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását*, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését *veszélyeztetné*.

Az Alkotmánybíróság az említett rendelkezés alkalmazásához meghatározta azt a szempontrendszer, amelyet e dokumentumok megismerhetőségének a korlátozottsága körében figyelembe kell venni, kiemelve, hogy a jogalkotó e körben csak azt kívánja meg, hogy a működés *„veszélyeztetése”* megállapítható legyen, ami nem követeli meg annak egyértelmű megállapítását, hogy a törvényes működési rend megzavarása, vagy a feladat- és hatáskör illetéktelen külső befolyásolása minden kétséget kizáróan, bizonyosan be fog következni [3069/2019. (IV. 10.) AB határozat].

A Kúria gyakorlata szerint a bíróságok jogszabály-véleményezés körében készült iratának megismerése esetén a jövőbeli szabad szakmai véleménynyilvánítás nehezülné el azzal, ha a bíróságok, bírói szervek javaslatai az összefoglaló elkészítését követően nyilvánosságra kerülnének. Ha a bíróságok a véleményük miatt támadhatóvá válnak, ez befolyásolhatja közreműködési hajlandóságukat, illetve véleményük befolyásmentességét is, mivel a jogalkotás – természeténél fogva – a közéleti viták állandó tárgya (Kúria Pfv.IV.20.865/2021/4.).

Ezzel összhangban mondta ki korábban az Alkotmánybíróság, hogy a hatalmi ágak elválasztásának alkotmányos szerkezetében a bírói hatalom függetlenségének kitüntetett szerepe van. A bírói hatalom legfőbb sajátossága a másik két, „politikai” jellegű hatalmi ággal szemben ugyanis az, hogy állandó, semleges és folyamatos. A bíróságok tehát nincsenek olyan kölcsönös meghatározottságban és függőségben a többi hatalmi ágtól, mint amilyenben azok egymás között vannak [12/2017. (VI. 19.) AB határozat].

A jogalkotót nem köti a bíróság elnökének a bíróságok bevonásával készített véleménye, azt figyelmen kívül hagyhatja, illetve alkothat azzal ellentétes jogszabályokat, amelyeket a bíróságoknak – ennek ellenére – kötelező alkalmazniuk. Ezért a Kúria felülvizsgálati ügyben kifejtett álláspontja szerint a jogszabály-véleményezés körében készített munkaanyag kiadása alkalmas lehet a jogalkalmazói tárgyilagosság nyilvánosság előtti megkérdőjelezésére, vagyis a törvényes működési rend megzavarására (Kúria Pfv.IV.20.865/2021/4.).

Az Alkotmánybíróság a Kúria hivatkozott döntésével összhangban úgy foglalt állást, hogy a jogszabály előkészítése körében adott szakmai vélemény döntés megalapozását szolgáló adat, amelynek nyilvánosságra kerülése a bíróságok politikai térbe sodródásának veszélyét hordozza

magában, mindezért a megismerésének korlátozása indokolt lehet [3486/2022. (XII. 20.) AB határozat].

Levelében egy konkrétan megjelölt jogszabály előkészítésével összefüggésben érdeklődik egyrészt arról, hogy a Kúria részt vett-e a tervezet véleményezésében, másrészt arról, hogy a tervezetet érintően milyen véleményt adott. Bár a jogszabály-veleményezés kétségtelenül olyan szakmai tevékenység, amely a bíróságok, és így a Kúria törvényes működésének fontos velejárója (Infotv. 3. § 5.), a fenti indokok mentén megállapítható, hogy a kért adatok olyan döntést megalapozó adatoknak minősülnek, amelyek kiadása a Kúria független és pártatlan, a politikai hatalomtól semleges eljárását és ennek folytán a bíróságokba vetett közbizalmat veszélyeztetné, következésképpen a kért adatok kiadására nincs lehetőség.

Tájékoztatom, hogy amennyiben egy éven belül azonos adatkörre irányuló adatigénylést nyújt be ismételtén, feltéve, hogy az azonos adatkörbe tartozó adatokban változás nem állt be, annak a Kúria az Infotv. 29. § (1a) bekezdése alapján nem köteles eleget tenni.

Felhívom a figyelmét arra is, hogy a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása (nemteljesítése) miatt bírósághoz fordulhat. A pert az igény elutasításának közlésétől számított harminc napon belül kell megindítani az igényt elutasító közfeladatot ellátó szerv – jelen esetben a Kúria – ellen a Fővárosi Törvényszéken.

Budapest, 2023. június 8.

Tisztelettel:

Böszörményiné dr. Kovács Katalin
Böszörményiné dr. Kovács Katalin